

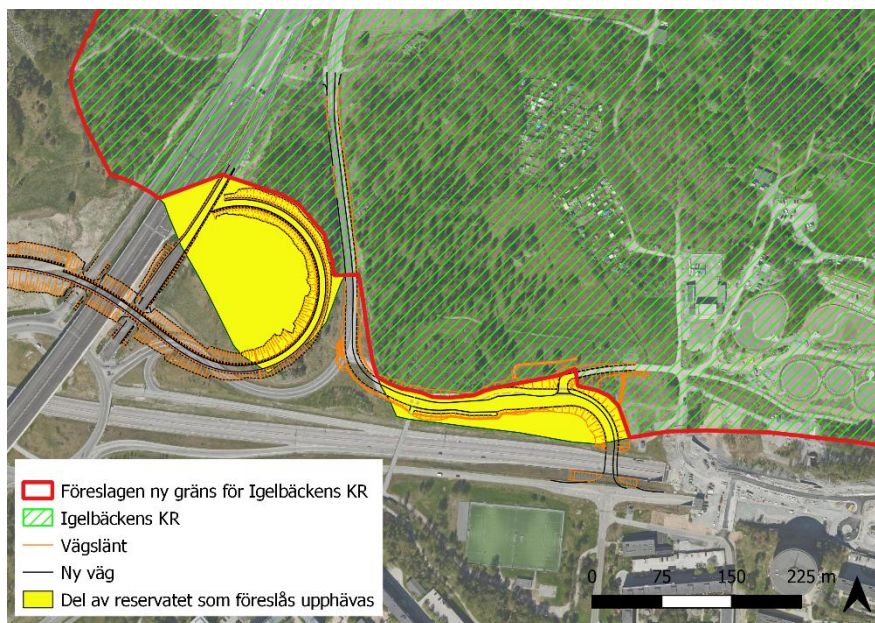
Samråd om förslag till upphävande av delar av Igelbäckens kulturresevat 2025-17406

Stockholms stads stadsbyggnadsnämnden har beslutat att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att samråda om förslag till upphävande av delar av Igelbäckens kulturresevat för planerad avfartsramp ("öglal") från E4 Förbifart Stockholm norrgående riktning till E18 västgående riktning i trafikplats Hjulsta och för flytt av Akallalänkens södra del från Hjulsta trafikplats till Hjulstavägen och Hjulstastråket (Figur1).

Igelbäckens kulturresevat påverkas av angränsande pågående infrastrukturprojekt. Påverkan innebär fysiska intrång i resevatet som kräver ett upphävande av två delar av resevatet. Sammanlagt föreslås cirka 3,7 ha upphävas.

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får kommuner upphäva natur- och kulturresevat helt eller delvis om det finns synnerliga skäl. Upphävande får endast meddelas om intrånget i resevatets värde kompenseras i skälig utsträckning på resevatet eller något annat område. Inför ett upphävande ska samråd genomföras med myndigheter samt berörda sakägare.

Beslutet om att helt eller delvis upphäva ett skyddat område ska tas i samma politiska församling som har inrättat det skyddade området. Beslutet ska underrättas enligt lag och det finns möjlighet att överklaga beslutet.



Figur 1. Översikt över föreslagen ny gräns av Igelbäckens kulturresevat samt delar av resevatet som föreslås upphävas.

Planerad avfartsramp (ögla 1) från E4 Förbifart Stockholm norrgående riktning till E18 västgående riktning i trafikplats Hjulsta

Trafikverket har i november 2025 inkommit med en ansökan om upphävande av del av Igelbäckens kulturresevat. Delen som föreslås upphävas kommer att utgöra nytt vägområde med vägrätt för planerad avfartsramp (nedan benämnd ”ögla 1”) från E4 Förbifart Stockholm norrgående riktning till E18 västgående riktning i trafikplats Hjulsta på fastigheten Akalla 4:1. Området ingår i den pågående detaljplan för trafikplats Hjulsta. Eftersom vägarna E4 och E18 samt kopplingen (ögla 1) mellan dem alla är utpekade som riksintresse för kommunikationer bedömer stadsbyggnadskontoret att det finns synnerliga skäl för upphävande av den berörda delen av kulturresevatet. Trafikverket och staden har sedan 2021 fört dialog kring lämpliga och skäliga kompensationsåtgärder. Baserande på dialogen föreslås en rad olika kompensationsåtgärder för att kompensera för intrånget i resevatets kultur-, natur- och rekreativa värden.

Som kompensationsåtgärd föreslår stadsbyggnadskontoret att Trafikverket ska genomföra följande åtgärder:

- Framtagande av fördjupat kulturhistoriskt underlag
- Restaurering och förbättring av befintliga våtmarker och dammar (förbättra förutsättningarna för groddjuren i Hästa groddamm samt stärka dammens rekreativa värden, förbättra

gångstig söder om Igelbäcken, gynna groddjur i Skogvaktarkärret)

- Igelbäckspaketet som innehåller flera ytmässigt småskaliga åtgärder som syftar till att utveckla kulturresevatets kvaliteter för olika prioriterade naturvårdsarter i Stockholms stads handlingsplan för biologisk mångfald.
- Anläggande av ny gångväg, nordvästra delen av resevatet, från GC-banans passage under Akallalänken mot nordväst, för ökad framkomlighet
- Bullerskyddsåtgärder för att minska bullerstörningen vid bland annat Järva begravningsplats, koloniområde och Järvabadet

Flytt av Akallalänkens södra del från Hjulsta trafikplats till Hjulstavägen och Hjulstråket

Trafikverket fick i januari 2024 tillstånd och dispens för åtgärder kopplade till flytt av Akallalänkens södra del i Igelbäckens kulturresevat, från Hjulsta trafikplats till Hjulstavägen och Hjulstråket (Dnr 2019-15337). I tjänsteutlåtande från 2023 lyfte stadsbyggnadskontoret att gränsen för resevatet borde ändras i ett senare skede så att den nya delen av Akallalänken och det smala området mellan vägen och E18 inte ingår i resevatet. Kontoret tillämpade vid tillstånds- och dispensprövningen samma prövningsgrunder som vid ett upphävande, det vill säga att synnerliga skäl ska föreligga, och med samma bedömning av rimliga kompensationsåtgärder. I beslutet anges också att processen om upphävande av denna del av resevatet kan drivas inom staden i ett senare skede.

Tillstånd och dispens för åtgärder knutna till flytt av Akallalänkens södra del inom Igelbäckens kulturresevat från 2024 var förenade med följande krav på kompensationsåtgärder:

- en dämning av Djupanån nedströms Djupan ska utredas och genomföras enligt förslag 6 i genomförandeplanen till Stockholms lokala åtgärdsplan (LÅP MHN/2021:36) för Igelbäcken,
- området mellan Akallalänkens nya dragning och Tenstaterrassens arbetsområde ska planteras med träd och buskar efter överenskommelse med miljöförvaltningen och resevatsförvaltaren, samt
- en skogsbacke vid Hansta naturresevat som påverkats av byggande av betongtunnel för Förbifarten ska återskapas i enlighet med trafikkontorets remissvar efter

överenskommelse med miljöförvaltningen och reservatsförvaltaren.

Arbeten med flytt av Akallalänkens södra del har pågått sedan september 2024 och planeras slutbesiktas juni 2026. Arbeten i reservatet har genomförts i enlighet med ansökan och villkoren som ställts i beslut om tillstånd och dispens har följts. Kompensationsåtgärder har inte genomförts än men projektering pågår i dialog med miljöförvaltningen.

En mer detaljerade redovisning av områdena som påverkas av upphävande och föreslagna kompensationsåtgärder återfinns i tjänsteutlåtande som bifogas.

Eventuella synpunkter på förslaget lämnas skriftligen och ska senast den 31 augusti 2026 ha inkommit till

Stadsbyggnadskontoret
Box 8314
104 20 Stockholm

Alternativt via e-post: stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Ange ärendets diarienummer: 2025-17406

Fastighetsägare uppmanas att meddela eventuella hyresgäster och boende om informationen i detta brev.

Behandling av personuppgifter

De personuppgifter du lämnar när du skickar in en ansökan, synpunkt eller annat registreras och behandlas enligt reglerna i dataskyddsförordningen (GDPR). Det görs eftersom uppgifterna behövs för vår myndighetsutövning. Du har rätt att få en sammanställning över vilka av dina personuppgifter vi behandlar. En sådan begäran ska vara skriftlig och ska skickas till stadsbyggnadskontoret. Du har också rätt att få felaktiga uppgifter rättade. På start.stockholm/dataskydd hittar du mer information om hur stadsbyggnadskontoret arbetar med frågor kopplade till GDPR.

Bilaga

Tjänsteutlåtande *Beslut om samråd om förslag till upphävande av delar av Igelbäckens kulturresevat för planerad avfartsramp (öglä 1) från E4 samt flytt av Akallalänkens södra del*

Sändlista

ANW Fastigheter AB
Ellevio AB
Exploateringskontoret
Fastighetskontoret
Förbundet för Ekoparken
Järfälla kommun
Järva stadsdelsförvaltning
Kyrkogårdsförvaltningen
Länsstyrelsen i Stockholms län
Miljöförvaltningen
Naturskyddsföreningen i Stockholm
Norrvatten AB
Privatperson
Riksantikvarieämbetet
Skönhetsrådet
Stadsmuseet
Stockholm Exergi AB
Stockholm Vatten och Avfall AB
Svenska Kraftnät
Trafikförvaltningen
Trafikkontoret
Trafikverket
Vattenfall Eldistribution AB